

Sak

Kildal-utvalget Numedal videregående skole
oppretting av stavkirkemuseum for Buskerud i Nore og Uvdal kommune
Deponering av stavkirkegjenstander

Dok.nr.	Dato	Dokument (type, tittel)	Merknader

Kildal-utvalget
Numedal videregående skole
3629 NORE

12. januar 1988

Erla B. Hohler

Brev av 24. november 1987
v/ Ola Grøvdal

EBH/EH jnr. 3085

OPPRETTING AV STAVKIRKEMUSEUM FOR BUSKERUD I NORE OG UVDAL KOMMUNE

Jeg beklager at det har tatt såpass lang tid med svaret på Deres brev av 24. november. Grunnen til dette skal jeg komme tilbake til.

Vi oppfatter henvendelsen fra Dem i første omgang som et spørsmål om utlån/deponering av gjenstander fra stavkirker i Numedal, eller i annen omgang fra hele Buskerud. Svaret på dette er nokså greit. Dersom man i Uvdal kan tilby en utstillingsbygning som er ildfast, tyverisikret og har det riktige klima for tregjenstander, vil Oldsaksamlingen naturligvis vurdere å deponere enkeltgjenstander der. Hvilke, og hvor mange, måtte diskuteres. Buskerud fylke er jo et av de aller rikeste når det gjelder stavkirkerester, men flere av disse restene er sentrale i landssammenheng og vil knapt bli lånt ut.

Andre gjenstander ville man nok ikke ha innvendinger mot å sende.

Når dette brevet har tatt så lang tid, skyldes det et annet problem, nemlig spørsmålet om hva som bør skje med slikt stavkirkemateriale som i dag er i privat eie utover bygdene. Kunne dette bli tatt vare på i ildsikre lokalmuseer, ville det være greit nok. En annen mulighet er å lagre slikt sentralt, noe som knapt ville være populært i lokalmiljøene.

Saken er p.t. til drøfting i Miljødepartementet, og vi hadde håpet på et svar derfra først. Men dette trekker ut.

I mellomtiden er altså svaret på Deres direkte spørsmål om deponering at vi må høre mer om de konkrete planene for museet og utstillingslokalet. Trygg oppbevaring av gjenstandene er et absolutt krav.

Med vennlig hilsen

Erla B. Hohler
førstekonservator

OLDSAKSAMLINGEN	
J. nr. 003085	20 NOV 87
SAKS. EBH	AR: EP

Kopi POW

Kildal-utvalet
Numedal videregående skole
3629 NORE

24. november 1987

Oldsaksamlingen
Fredriks gt. 2/3
0164 OSLO 1

OPPRETTING AV STAVKYRKJEMUSEUM FOR BUSKERUD I NORE OG UVDAL KOMMUNE

Kildal-utvalet er eit utval nedsett av Nore og Uvdal kommune og Numedal videregående skole som har til oppgåve å finne fram til plassering av ei gåve på 110 studiemaleri/-teikningar av norsk dekorativ folkekunst, utført av malaren Kristian Kildal. Mykje av dette materialet er knytta til stavkyrkjene i Numedal, og med ei pedagogisk tilknytning til Numedal videregående skole fell det naturleg å plassere samlinga i nærleiken av Nore stavkyrkje.

Utvalet har i drøftingane sine derfor óg funne det aktuelt å forsøke å knytte opprettinga av museet til stavkyrkjene i regionen. Det finst oppbevart noko materiale i kommunen, men det vil vere av stor interesse for oss å få ein nokonlunde oversikt over kva for materiale ein vil kunne rekne med å få tilført eit stavkyrkjemuseum for Buskerud kominert med biletsamlinga til Kristian Kildal. Vi vil be Dykk vere så venlege å vurdere saka snarast fordi utvalet skal legge fram innstilling innan 01.03.88. Vi vil og få koma attende til eit eventuelt seinere besøk hos Dykk etter jul.

Med venleg helsing

Ola Grøvdal
sekretær

OLDSAKSAMLINGEN	
J.nr. 000214	20. JAN 88
SAKSB. EBH	ART. II

Kildal-utvalet
adr. Numedal videregående skole
3629 NORE

15. januar 1988

Oldsaksamlingen
Univ. i Oslo
Frederiks gt. 2
0164 OSLO 1

Dykkar ref: EBH/EH jur. 3085.

OPPRETTING AV STAVKYRKJEMUSEUM FOR BUSKERUD

Takk for brev. Vi vil gjerne koma med nokre klargjerande ord om dei tankane utvalet har om stavkyrkja-delen av museet. Vi ønsker først og fremst å ta vare på og stille ut det materialet som i dag er spreidd ut over bygdene i Buskerud i privat eige. Dessverre kjenner vi ikkje til omfanget av dette, vi veit berre at slikt materiale finst m.a. på stabburet på Nore prestegard. Vi vonar de kan hjelpe oss med å skaffe ein nokolunde oversikt over dette materialet, slik at vi i vår innstilling innan 1.3.88 kan dokumentere det reelle behovet for eit slikt museum.

Som De, ser og utvalet det som ein føresetnad at museet blir bygd for å ta dei omsyn som materialet krev når det gjeld sikring, klima o.l., men overlet dette til ein eventuell byggekomite.

Med venleg helsing

Ola Grøvdal
sekretær

Kildal-utvalget
Numedal videregående skole
3629 NORE

27. januar 1988

Erla B. Hohler

Ola Grøvdal

EBH/EH

STAVKIRKEMUSEUM FOR BUSKERUD

Jeg oversender herved en liste over løst stavkirke materiale i Buskerud, så langt det er kjent for oss. På Universitetets Oldsaksamling finnes det videre portaler fra Flå, Snarum, Tuft, Ål, og Hemsedal (2), samt et antall mindre dekorerte deler og inventar fra Eggedal, Torpo, Hol, Nes, Veggli og Hovland kirker, endelig en rekke veggplanker fra Flesberg.

Med vennlig hilsen

Erla B. Hohler
førstekonservator

Vedlegg.

GJENPART

RIKSANTIKVAREN

ADR.: AKERSHUS FESTNING, BYGN. 18 - OSLO MIL. - 0015 OSLO 1 - TLF. (02) 41 96 00

Kildal-utvalget
Numedal videregående skole

3629 NORE

ARKIV	HE
0002160	198000
OLDSAKSAMLINGEN	

DERES REF.

VÅR REF. (Bes oppgitt ved svar)
4787 B-70/87 HC/ATDATO
1. februar 1988NUMEDAL VIDEREGÅENDE SKOLE, NORE OG UVDAL KOMMUNE
KILDAL-SAMLINGEN OG STAVKIRKEMUSEUM

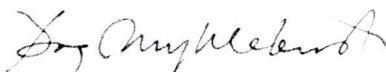
De planer som Kildal-utvalget legger frem, griper inn i en diskusjon som føres mellom Universitetets Oldsaksamling, Fortidsminneforeningen og Riksantikvaren om fremtidig oppbevaring av stavkirkedeler. Som følge av at stavkirker er blitt revet, ombygget eller restaurert, er deler av kirkene eller gjenstander som har hørt hjemme i kirken, kommet på vidvanke. Noe er kommet til museum, men svært meget oppbevares lokalt på lite tilfredsstillende måte. Det er behov for å sikre disse materialer og gjenstander, og man har tenkt seg tre muligheter: tingene oppbevares i et bygg ved kirken, ting fra flere kirker samles i stavkirkemuseum for distriktet, alt stavkirke-materialet samles i et sentralmuseum.

Flere forhold taler for at man velger distriktsmodellen, og på Østlandet utgjør Numedal en naturlig enhet. Alle dalens sogn fikk stavkirke i middelalderen. Svene, Lyngdal og Veggli stavkirker er revet, mens Flesberg, Rollag, Nore og Uvdal har sine stavkirker i mer eller mindre ombygget form. I mange tilfeller er materialene fra de revne deler av kirkene blitt borte, men da Nore stavkirke ble ombygget siste gang omkring 1900, ble de dekorerte veggplankene brukt omigjen i gulvet og er nå lagret på loftet i prestegårdens stabbur. Her ligger også et stort antall andre dekorerte materialer fra kirken, bl.a. de dekorerte bordene fra den himling som det nye koret fikk i 1683. I et kott i kirkens våpenhus står dessuten en del materialer og gjenstander fra kirken.

Nore har altså en stor samling løse materialer og gjenstander fra stavkirken, og det kan av flere grunner være naturlig å legge dalens stavkirkemuseum her. Et slikt museum må være brann- og tyverisikkert. En del av materialene er store, og da det kan være ønskelig å montere noen av dem i innbyrdes riktig sammenheng for å vise hvordan deler av kirken har sett ut, vil bygget nødvendigvis få en viss størrelse. Hensynet til stavkirken og miljøet rundt den vil få avgjørende betydning for valg av tomt.

I utvalgets videre arbeide med planene vil det antagelig melde seg uavklarte spørsmål, og Riksantikvaren er forberedt på å gå inn i drøftelser med sikte på å nå det beste resultat.

For Riksantikvaren

Dag Myklebust
Førsteantikvar

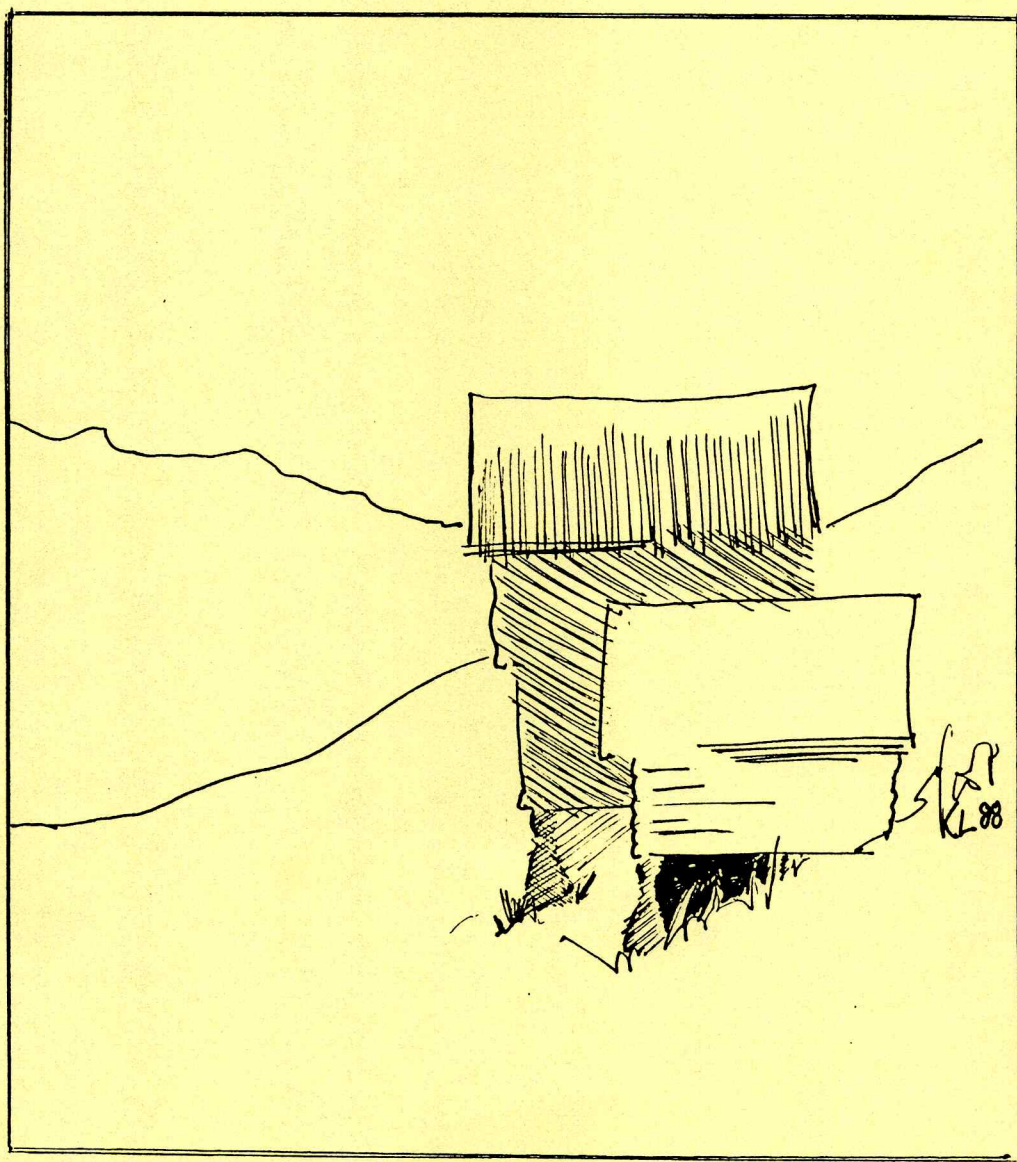
Håkon Christie

Gjenpart:

- Fortidsminneforeningen
- Universitetets Oldsaksamling

Saksbehandler: Håkon Christie, førsteantikvar

Permanent plassering av Kildal-samlinga og stav- kyrkemuseum for Buskerud

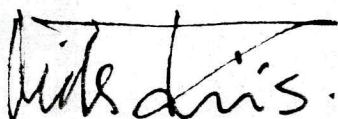

Kildalutvalet mars 1988

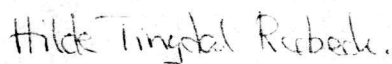
FØREORD

Utvalet for permanent plassering av Kildal-samlinga leverer med dette innstillinga si. Den er samrøystes. Det er utvalet sitt ønske at det viktige kulturarbeidet som Kristian Kildal har utført, ikkje skal gløymast i eit arkiv. Samstundes finn utvalet det naturleg å trekke trådane til den samanhengen som den folkelege dekorkunsten høyrer heime i. Tilknytninga til stavkyrkjekulturen vil kunne skape ein eineståande møtestad for desse uttrykka for kunst og handverk.

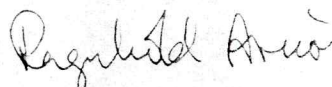
Nore, 16. februar 1988

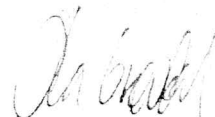
Nils Friis
leiar

Hilde Tingdal Røbech

Ragnhild Arnø

Ola Grøvdal

Innhald:

I. Føreord

II. Innholdsliste

1.	Oppretting og mandat	side 1
2.	Kildalsamlinga	" 1
2.1	Bakgrunnen for samlinga	
2.2	Innhaldet i samlinga	
2.3	Utstillings-, undervisnings- og lagringsbehov	
3.	Stavkyrkjemuseum i Numedal	side 3
3.1	Stavkyrkjemateriale i Nore og Uvdal	
3.2	Stavkyrkjemuseum for Buskerud	
4.	Museumsbygg	side 4
4.1	Rombehov	
4.2	Plassering av museumsbygg	
4.3	Kostnader	
5.	Konklusjon	side 5

Vedlegg:

- I Brev frå Arve Kværnum.
- II Kildal-samlingen - fortegnelse over studiemalinger.
- III Overføring av Kristian Kildal's studiemalinger av romfarger og romdekor i Telemark 1750-1842 fra Norsk Folkemuseum til Numedal videregående skole.
- IV Brev frå Riksantikvaren: Numedal videregående skole, Nore og Uvdal kommune, Kildal-samlingen og stavkirkemuseum.
- V Brev frå Universitetets Oldsaksamling: Oppretting av stavkirkemuseum for Buskerud i Nore og Uvdal kommune.
- VI Oversikt over løst tremateriale i Universitetets Oldsaksamlings distrikt.
- VII Skisse utstillingsbygging ved Nore prestegård.
- VIII Brev frå forpaktar Harald Lesteberg.

1. OPPRETNING OG MANDAT

Utvalet for permanent plassering av Kildal-samlinga, heretter kalla Kildal-utvalet, vart oppretta hausten 1987 som eit resultat av eit initiativ Numedal videregående skole tok 22.10.87. Utvalet var tenkt samansett av representantar for Hovudutvalet for Kultur i Buskerud, Nore og Uvdal kommune og Numedal videregående skole. I brev av 27.04.88 opplyste fylkeskultursjefen at Hovudutvalet for kultur ikkje ønska å delta med representantar, og utvalet vart derfor samansett av to representantar frå Nore og Uvdal kommune og to frå Numedal videregående skole. Utvalet konstituerte seg 09.10.87.

Leiar: Arkitekt Nils Friis, representant for Nore og Uvdal kommune.

Medlem: Kultursekretær Hilde T. Røbech, representant for Nore og Uvdal kommune.

Faglærer Ragnhild Arnø, representant for Numedal videregående skole.

Studieinspektør Ola Grøvdal, representant for Numedal videregående skole.

Ola Grøvdal var på førehand oppnemnd til sekretær for utvalet. Utvalet var bede om å legge fram innstilling innan 01.03.88. Utvalet definerte elles mandatet sitt til følgende:

1. Utvalet skal koma fram til eit framlegg til permanent plassering av Kildal-samlinga.
2. Utvalet skal i denne samanhengen vurdere behovet for eit utstillingslokale i Nore og Uvdal kommune.
3. Utvalet skal ta omsyn til behovet for lokale til foredrags- og undervisningsformål knytta til kunst, kultur og estetiske fag.
4. Utvalet ønsker å sjå Kildal-samlinga i samband med eit eventuelt stavkyrkjemuseum i Nore og Uvdal kommune.

Utvalet har hatt 4 møter.

2. KILDAL-SAMLINGA

2.1 Bakgrunnen for samlinga

Kontakten mellom malaren Kristian Kildal og Numedal videregående skole blei formidla vinteren 1985/86 av Arve Kværnum, redaktør for den lokalhistoriske publikasjonen Langs Lågen.

Malaren Kristian Kildal f. 1906 er utdanna ved Statens Håndveks og Kunstindustriskole 1927 - 31. Han har studert i Wien, Paris, München, Stockholm og København. Han debuterte på Statens Høstutstilling i 1932 og har siden den tid vore en betydeleg kunstnar med m.a. utsmykkingsoppgåver i norske kyrkjer. Under studia i utlandet blei Kildal interessert i den verdifulle arven i den norske, folkelege dekorkunsten. Han gav seg derfor i kast med å sikre denne kulturen for ettertida gjennom ei imponerende samling studiemaleri av dei verka som norske dekormalarar frå 1700 og 1800 tallet har etterlatt seg i norske bygder. Kristian Kildal har utgitt to bøker om dette emnet, "Folkekunstens dekorative malinger" og "Ornamentale og abstrakte uttrykksformer i norsk tre- og metallkunst". Han er i dag den som veit mest om denne delen av norsk malarkunst.

Kværnum gjorde skolen kjent med at Kildal ville forære det materialet han hadde samla om dekormalarane i Numedal på 1700- og 1800- tallet til kommunane i Numedal og Kongsberg. I tillegg til dette hadde Kildal ei stor samling av studiemaleri av den folkelege, norske dekorkunsten. Dette materialet var eigentleg tenkt å skulle gå inn i undervisningsmaterialet ved akademiet for yrkeskunst som Kildal arbeidde med i 1950-åra. Trass i at ideen fekk støtte i Kyrkje- og undervisningsdepartementet, blei akademiet aldri etablert, men Kildal heldt framleis fast ved at bileta høyrde til i ein undervisningssamanheng.

Sidan ein stor del av motiva i samlinga er henta frå Numedal, uttrykte Kildal eit ønske om at den kunne plasserast ved ein undervisningsinstitusjon i Numedal. Ved Numedal v.g. skole har ein ei tre-årig utdanning i husflids- og estetiske fag med hovudvekt på teikning, form og farge, og skolen peikar seg derfor naturleg ut som plasseringsstad. Kildal ønsker derfor å gi ei samling av 65 oljemaleri, akvarellar, gouache og teikningar til skolen på det vilkår at samlinga får ein permanent utstillingsstad.

2.2 Innhaldet i samlinga

Numedal v.g. skole og Nore og Uvdal kommune skipa sommaren 1986 til ei utstilling av eit tversnitt av Kildal- samlinga, 23 bilete, på Skjønne skole. I samband med denne utstillinga inngjekk skolen ein avtale med Kildal om at desse bileta skulle forbli i varetekt hos skolen inntil permanent plassering var avgjort. Da familien Kildal besøkte utstillinga, ytra dei ønske om at også resten av samlinga skulle bli tatt vare på ved skolen. Pr. i dag er alle dei 65 bileta som inngår i den eigenlege samlinga, lagra der (vedlegg II).

Kristian Kildal stilte i 1952 ut ei samling bilete med motiv frå folkekunsten i Telemark. Samlinga blei innkjøpt av Kyrkje- og undervisningsdepartementet og deponert på Norsk Folkemuseum, Bygdø.

Ein har seinare ikkje komi fram til plassering av samlinga, og Kildal ønsker derfor at dei to samlinga bli ført saman og få permanent plassering knytta til Numedal v.g. skole. Samlinga deponert i Norsk Folkemuseum, 39 bilete (vedlegg III), er no frigitt slik at den også kan plasserast i tilknytning til skolen. Kildal-samlinga utgjør med dette totalt 104 bilete.

2.3 Utstillings- undervisnings- og lagringsbehov

For å kunne bruke samlinga som eit ledd i undervisninga på studieretning for husflids- og estetiske fag, treng Numedal v.g. skole å knytte undervisningslokale og utstillingslokale saman. Det er ikkje råd slik arealet ved skolen er disponert i dag og heller ikkje i overskueleg framtid. For at lokalitetane skal kunne tilfredsstille Kildal sitt ønske, krevst bygging av nytt lokale for utstilling, undervisning og lagring av dei bileta som til ei kvar tid ikkje er utstilte.

3. STAVKYRKJEMUSEUM I NUMEDAL

3.1 Stavkyrkjemateriale i Nore og Uvdal

Trass i at Buskerud fylke er eit av dei rikaste i landet vårt når det gjeld stavkyrkjer som enno eksisterer, og restar etter rivne kyrkjer eller frå ombyggingar, blir ikkje det lause trematerialet tatt vare på i høve til det store kulturhistoriske verdet det har. Dersom ein ser bort fra Oldsaksamlinga ved Universitetet i Oslo, finst det ikkje systematiske samlingar av stavkyrkjemateriale som gjer denne delen av kulturarven vår tilgjengeleg for publikum. Kristian Kildal sine studiemaleri er delvis henta frå stavkyrkjene på Østlandet, og den folkelege, dekorative kunsten han har sett seg føre å bera vidare, fekk noko av si rikaste utfaldning der. Sidan Nore og Uvdal kommune har to eksisterande stavkyrkjer samt ein god del laust tremateriale (vedlegg IV), bør ein ta sikte på å sikre desse verdiane for framtida. Det fell naturleg å knytte dette materialet saman med Kildal-samlinga, slik at dei kan berike kvarandre gjensidig.

3.2 Stavkyrkjemuseum for Buskerud

Sjølv om det eksisterer stavkyrkjer også andre stader i Buskerud, peikar Numedal seg ut med 4 stavkyrkjer innanfor ein avstand av 75 km. Eit stavkyrkjemuseum som tar sikte på å ta vare på og stille ut dei restane av tremateriale som finst i fylket (vedlegg VI), kan derfor ikkje finne nokon meir høveleg plassering enn i Numedal. Oldsaksamlinga ved Universitetet i Oslo er og villig til å deponere gjenstandar som finst der, føresett at museumsbygget tilfredsstillar dei krava Oldsaksamlinga må sette (vedlegg V). Numedal vil dermed kunne få landets første særmuseum for stavkyrkjer

4. MUSEUMSBYGG

4.1 Rombehov

Dei behova som er skisserte når permanent utstillingslokale for Kildal-samlinga knytta til undervisning av elevar ved Numedal v.g. skole, har utvalet valt å sjå saman med behovet for å opprette eit stavkyrkjemuseum i Numedal. Utvalet meiner at ved å kombinere dei ulike funksjonane i eit felles lokale, kan ein oppnå store føremoner: Dei lokala som skolen bruker til undervisning kan brukast til foredragssal utanom undervisningstid og til å utvide utstillingslokala for museumsdelen i høgsesongen når skolen har sommarferie. Likeeins vil det vera naturleg å knytte mellombels utstillingar av både kunstnarleg og kunsthistorisk karakter til museet slik at ein óg dekkar behovet for utstillingslokale som t.d. Nore Og Uvdal Kunstforening måtte ha. Utvalet har tenkt seg følgande rombehov:

Permanent utstilling av Kildal-samlinga	50 m ²
Rom for mellombels utstillingar/foredragsrom	50 m ²
Permanent stavkyrkjeutstilling	50 m ²
Totalt behov i museumsdel	150 m ²
Formingsrom	100 m ²
Kontor	8 m ²
Lager	20 m ²
Verkstad for trykking o.l.	20 m ²
Verkstad for tekstilhandsaming	20 m ²
Totalt behov for undervisningsdel	168 m ²

Medrekna areal på 40 m² til garderobe og toalett kjem ein fram til eit totalt plassbehov på 358 m².

4.2 Plassering av museumsbygg

Eit av vilkåra knytta til Kildal-samlinga, er at ho skal kunne nyttast i ein undervisningssamanheng. Dette føreset at samlinga blir plassert i nærleiken av Numedal v.g. skole. Dersom plasseringa av samlinga skal knyttast til opprettinga av eit stavkyrkjemuseum, føreset det at bygget kan plasserast i eit miljø der det naturleg hører heime. For eit slikt kombinert museum peikar området ved Nore stavkyrkje seg ut. Avstanden til Numedal v.g. skole er om lag 500 meter. Sjølv om storparten av området kring Kyrkja blir nytta til jordbruksformål, vil det vera råd å plassere eit museum slik (vedlegg VII) at det nesten ikkje berører jordbruksareal. Utvalet viser elles til brev frå forpaktaren av Nore Prestegard (vedlegg VIII). Sidan det er sær viktig å ta vare på det miljøet som i dag blir utgjort av stavkyrkja og prestegarden med det gamle stabburet, meiner utvalet at det vil vera ei heldig og naturleg løysing å bygge museet inn i ein gammal låve eller ein ny bygning tilpassa den lokale byggeskikken, slik at ein kan oppnå verknaden av eit tun mellom stavkyrkje, prestegardsstabburet og museumsbygget. Utvalet vil elles peike på at ei plassering av eit stavkyrkjemuseum på eller ved bygdetunet i Uvdal ved Uvdal stavkyrkje er eit alternativ til plasseringa på Norefjord. Dette alternativet vil i utgangspunktet berre vera aktuelt dersom Buskerud Fylkeskommune ikkje ønsker å gå inn i prosjektet med lokale for Kildal-samlinga og undervisning.

4.3 Kostnader

Buskerud fylkeskommune og Nore og Uvdal kommune er i den heldige stilling at bilete og utstillingsgjenstandar vil vera tilgjengelege vederlagsfritt. Tomtearealet ligg utelukkande på statsgrunn. Kostnadene ved å etablere museet vil derfor berre knytte seg til bygninga som må reisast. Dei særskilte bygningsmessige vilkåra knytta til sikring mot skade krev særskilt konstruksjon. Pr. i dag reknar ein med ein pris av 10.000 kr. pr. m² for museumsbygg, noko som tilseier ein total byggepris på 3,6 mill. kr. Ved å knytte ulike funksjonar til museumsbygget vil det vera råd å dra nytte av ulike tilskottsordningar. Stavkyrkjemuseet vil kunne få tilført middel som særmuseum, og Nore og Uvdal kunstforening vil, ved at lokala nyttast til utstillingsverksemd få tilført middel frå tilskottsordninga for bygging/innreiing av utstillingslokale. Elles må Nore og Uvdal kommune og Buskerud Fylkeskommune koma fram til ei fordeling av byggeutgiftene mellom seg til korleis det totale arealet skal nyttast. Det vil og vera naturleg å trekke nabokommunane Rollag og Flesberg og Hallingdalskommunane Hol, Ål, Gol, Nes og Flå med i finansieringsplanen. I tillegg vil Kongsberg, med Tuft stavkyrkje, og kunne delta.

5. KONKLUSJON

Utvalet for permanent plassering av Kildal-samlinga går samrøystes inn for følgende framlegg:

1. Utvalet meiner at den permanente plasseringa av Kildal-samlinga bør knyttast saman med oppretting av eit stavkyrkjemuseum for Buskerud. For å imøtekomme behovet for eit lokale for mellombels utstillingar av kunst, kunsthandverk o.l. og Kildal sitt ønske om å nytte bileta i undervisnings-samanheng, vil utvalet gjera framlegg om at det blir bygd eit bygg som kombinerer desse funksjonane:
 - A) Permanent utstillingsstad og lager for Kildal-samlinga.
 - B) Stavkyrkjemuseum for Buskerud.
 - C) Utstillingslokale for mellombels utstillingar.
 - D) Undervisningslokale for vidaregåande kurs I og II i teikning, form, og farge ved Numedal v.g. skole.
2. Av omsyn til tilknytning til stavkyrkjene, stavkyrkjekulturen og til Numedal v.g. skole, bør det byggast eit museums-, utstillings- og undervisningsbygg ved Nore stavkyrkje. Alternativ plassering kan vera på eller ved bygdetunet i Uvdal. Utvalet meiner at omsynet til det allereie eksisterande miljøet ved Nore prestegard føreset at ein vel ei byggeløysing som skaper eit naturleg tun.
3. Utvalet gjer framlegg om at det blir sett ned eit utval som skal utarbeide ein etablerings- og finansieringsplan og forprosjekt for eit Kildal- og stavkyrkjemuseum i samsvarende med dei ovanstående punkt 1. og 2.

Utvalet bør ha følgende samansetting:

Nore og Uvdal kommune, 2 repres.

Buskerud Fylkeskommune, fylkesskolestyret, 1 repres.

Buskerud Fylkeskommune, hovudutvalet for kultur, 1 repres.

Numedal videregående skole, 1 repres.

Foreningen til Norske Fortidsminnersmerkes Bevaring,
eier av Nore stavkyrkje, 1 repres.

4. Til utarbeiding av forprosjekt og møte- reiseutgifter i samband med arbeidet i etableringsutvalet ber utvalet om at, Nore og Uvdal kommune og Buskerud Fylkeskommune løyver kvar kr. 25.000,- tilsaman kr. 50.000,-.

LANGS LÅGEN

LOKALHISTORISK LESEBOK
FOR BYGDENE OG BYENE
LANGS NUMEDAL

Vedlegg I

NUMEDAL VIDEREGÅENDE SKOLE		
13 NOV. 1985		
LINE	SANSIDEL.	ARKIV NR.
1274	14	4.4

Til Numedal videregående skole

12/11 1985

På vegne av maleren Kristian Kildal i Asker tillater jeg meg å legge fram en sak for skolen.

For å presentere Kristian Kildal legger jeg ved kopi av en lederartikkel jeg skrev i hefte nr. 1 1981 av Langs Lågen. Jeg legger også ved hefte nr. 2 1983 av Langs Lågen der Kildal ytterligere er presentert. Utenom dette vil jeg anbefale en telefon til rådmann eller ordfører som nå er orientert om det bokverket det skrives om på lederplass i Langs Lågen i 1981.

Kristian Kildal vil forære kommunene i Numedal og Kongsberg sitt mangeårige arbeid med en samling av opplysninger og fargefotografier av 10-12 av de store dekormalerne som hørte dalen til på 1700- og 1800-tallet. Denne gaven har ordførere og rådmenn drøftet i et felles møte.

Utenom dette kommer Kildal-samlingene. Det er en samling på over 50 studiemalerier, akvareller, gouache, svart-hvitt tegninger og oljemalerier, i størrelser på opptil 125x125 cm. Alt sammen er katalogisert og beskrevet med angivelse av når det er malt og hvor motivet er hentet fra. Mesteparten skriver seg fra Numedal, instruktive studier som er en enestående samling av fortidskunst fra Numedal.

Jeg viser igjen til lederartikkelen i Langs Lågen, der det vil gå fram at hans opprinnelige tanke med disse arbeidene var at de skulle gå inn som en del av et yrkeskunstakademi. Hans ønske nå er at disse arbeidene kan komme til en skole der det undervises i forming og at Kildal-samlingen på den måten kan bli til nytte.

Etter min vurdering kan Kildal-samlingen bli et særdeles verdifullt aktivum på den videregående skolen for Numedal.

Kildals ønske er at samlingen skal bli i Numedal, og gaven bør plasseres på et sentralt sted. Når det også er et ønske, at samlingen skal nyttiggjøres i undervisningsøyemed, peker stedet seg naturlig ut.

Jeg kjenner Kristian Kildal fra år tilbake, og jeg opptrer her bare som formidler. Det bør snarest tas kontakt med giveren slik at det kan gjøres de nødvendige avtaler. Hans adresse er Syverstadkollen 60, 1360 Nesbru.

med vennlig hilsen

Vedlegg: Kopi av lederartikkel i Langs Lågen, hefte nr. 1 1981 foruten hefte nr. 2 1983.

Arve Kværnum

REDAKTØR

ARVE KVÆRNUM, DRAMMENSVEIEN 55, 3600 KONGSBERG, TELEFON (03) 73 25 70
POSTGIROKONTO TIL "LANGS LÅGEN" 3 63 17 85 BANGIROKONTO 2250 3 41 82 51

UTGIVER KVÆRNUM FORLAG

K I L D A L - S A M L I N G E N

Fortegnelse over studiemalinger som skal deponeres.

Gruppe I.

1. Benkevange i Uvdal stavkirke	(50x102)
2. Rom-maleri fra Uvdal stavkrikk, detaljer fra takets rennessansedekor (1656), og fra sidevingenes barokkmalinger (1730), og fra prekestolens rokokkomalinger (1780), gjengitt i hel størrelse på billedfelt I, II, III.	(100x82)
3. Del av takmaling i Uvdal stavkrikk, rennessanse	(125x82)
4. Interiør, Uvdal stavkirke	(125x125)
5. Interiør, Uvdal stavkirke	(120x124)
6. Uvdal stavkrikk, utsnitt av dekorativ maling i kortaket, malingen fra 1656	(107x65)
7. Uvdal stavkrikk, utsnitt av rankemalingen i tak. Originalmalingen fra 1656 sen-rennessanse	(102x76)
8. Uvdal stavkirke, del av veggdekor-malerier II	(123x175)
9. Uvdal stavkirke, rommaling sett fra koret	(103x83)
10. Uvdal stavkirke, studiemaling i naturlig størrelse fra gallerifronten. blomsterbarokk 1720	(120x212)
11. Fra prekestolen i Uvdal stavkrikk. Originalmalingen fra 1770-årene (rokokko), gjengitt i naturlig st.	(90x64)
12. Uvdal stavkirke, Veggfelter, sen-rennessanse 1656, og øvre del av døren inn til sakristiet (blå), rokokko ca. 1780	(125x160)
13. Kopi i tilnærmet naturlig størrelse etter dekorativ billedmaling fra 1250-årene. Figuren er en Johannes-fremstilling. Torpo stavkirke	(48x57)
14. Fargeutsnitt fra baldakin. malingen i Torpo ca. 1250-årene. Gotikk	(63x52)
15. Studiemaleri som viser rester av alvertavle i Torpo stavkrikk fra 1600-årene. Bildet viser halvparten av originalen	(124x97)
16. Rom-maleri fra Torpo stavkrikk	(125x76)

17. Malt trefigur, fremstilling av Hellig Olav, gotikk 1250 tilh. opprinnelig Trondheim domkirke, ble av danskene tatt og ført til Danmark hvor K.K. har laget et maleri i hel st. i National Museet i København (103x132)
 18. Ornamentalt maleri av Peder Ådnes på alterskap i Hedal stavkrike, Valdres. Motivet gjengir 1 av 12 felter i naturlig størrelse (62x52)
 19. Studiekopi av K.K. (1960-årene) Dek. maling på prekestolen i Hegge st.kirke, Valdres, ca. 1770-årene (Ukjent maler) (47x64)
 20. Loftet på Øvre Mo, Rauland. Malt av K.K. (63x63)
 21. Utsnitt av takdekor i Uppheimsloftet, Torpo. Malt 1739, ant. av Truge Gunnhildgard. Studiemaleri av K. Kildal 1958 (92x82)
 22. Dekorativ maling på prekestolen i Hedal stavkirke, Valdres. Malt ca. 1780-årene, sannsynlig av en av Peder Ådnes' elever eller hjelpere. Kopi malt av K. Kildal i 1960-årene. (Naturlig st.) (73x121)
 23. Stavkirkens Maria. Fargetresnitt
 24. Portrett, kongehode i norsk middelalder, bygget over treskulptur. Håkon Håkonson. (29x29)
- Gruppe II.
1. Tusjtegninger etter sviemønster på tine fra Nord-Helle, Rollag (46x64)
 2. Tusjtegninger etter sviemønster på tine fra Nord-Helle, Rollag (47x60)
 3. Tusjtegninger etter sviemønster på tine fra Nord-Helle, Rollag (60x72)
 4. Akvarell: Ølkanne og flatbrødkorg, sviemønster, studiemaleri (56x50)
 5. Utsnitt fra gjestestua på Nystog, Austbø, Rauland. Dekorasjonene utført av Hans Glittenberg 1841 (52x66)
 6. Studiemaleri etter interiøret i gjestestua på Djuve, Øyfjell 1942. Stua er nå flyttet til folkemuseet på Eidsborg. Presteportrettet er utsnitt fra veggens dekor, som er utført av Olav Torjusson, Åmotsdal i 1790-årene. (89x60)
 7. Lys dag i den gamle stavkirken i Uvdal, akvarell-maleri. (82x64)
 8. Parafrase over magiske dyrefigurer fra Osebergfunnet, akvarell (55x65)
 9. Studie fra Oseberg-dyrehode, forstørret, gouache (55x66)
 10. Den symbolske kjengen (pelikanen og dragen) akvarell (47x37)

11. Interiør, Hegge stavkrike, Valdres, akvarell (42x48)
12. Døpefonten i koret, Uvå, Numedal. Akvarell (40x52)
13. Gammel husgud, skåret i tre på gården Nord-Sauar, Heddal i Telemark. Opptegnet av K.K. i 1948 (45x62)
14. Sviedekor på eske av tre, Nord-Helle, omkr. 1780. Oppt. 1972-årene (47x64)
15. Tine m/sviedekor, Vest-Telemark, omkr. 1780. Oppt. K.K. 1950-årene (50x42)
16. Ornamentalt billedfelt på bokstol, Rollag. Utført i svieteknikk av Iver Gunnarson Øvstrud, omkr. 1750. Oppt. etter originalen 1969 (59x44)
17. "Steinmerra" i Skafså, Telemark. Akvarell K. Kildal 1959 (64x54)
18. Tine, ant. fra Sogn. Akv. etter originalen, K.Havn Nationalmuseum, 1959 (51x75)
19. Norsk kunsthåndverk i Nordiska Museet, skåret og malt billeddekor på Ølbolle, 1600-årene. Motiv: Roland - Kvadet (kjempevisene). Setesdal - Telemark? Kopistudie i gouache og akvarell (41x39)
20. "Uværslys over det gamle 1700-talls laftehus i Bjørndalen". Rollag i Numedal. Akvarell: K. Kildal - 1978. Slik stod det gamle stabbur urestaurert i en lang rekke år. (43x54)
21. Halling-kanne. Akvarell av K.Kildal (45x51)
22. Treskulptur fra 1300-årene, figur på loft, Vaa i Telemark. Akvarell av K.Kildal (61x54)
23. Gjestestue, Djuve, Øyfjell, Telemark. Olav Torjusson - maling 1799. Akvarell av K.Kildal 1942 (51x63)
24. Yvistoga på Lognvik, Rauland. Veggfarge, lasur på hvit undergrunn, nr. 1. Seng, hvit med dekor i blått, rødt, gult, nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Oljemaleri av K. Kildal (44x32)
25. Utsnitt fra rester av dekorativ maling i Torpo stavkrike. 1700-årene? Oljemaleri av K.Kildal (52x62)
26. Tine med dekorativ maling, fra Vestlandet. Opptegnet i Nationalmuseet i København av Kristian Kildal i 1959 (50x61)
27. "Det gamle brønnhs fra 1750-årene", Fossesholm, Øvre Eiker. Gouache-maleri av K.Kildal. (58x66)

28. Fragmenter av dekorativ utsmykning på krutthorn fra Setesdal. Figurene inspirert av sagn. Født av hvalrossben. Norsk arbeid i Middela... tegnet av K. Kildal. (København 1960) (66x46)
29. Etter snøstorm i Haddelandsgrend, sett fra svalgangen i Gamlestoga på Gardsjord, Rauland. (Midtgardsloftet fra 1325, middelalderen). Akvarell av K. Kildal, februar 1943. (53x72)
30. Loft og bur på Loftsgarden, Vaa, Rauland, Fra 1300-tallet. Akvarell av K.Kildal 1942 (48x66)
31. Loft fra 1757, Gardsjord, Haddelandsgrend, Rauland. Akvarell av K.Kildal 1942. (47x66)
32. Skåret trefigur i loftsvaalen på Loftsgarden, Vaa i Telemark, 1300-årene. Akvarell av K. Kildal 1942. (48x69)
33. Sfinksen i Rauland. Fargetresnitt.

Gruppe III.

1. Gjestestua på Nord-Skjønne, Nore, Numedal. Dekorasjonene i interiøret er malt av Sebjørn Kverndalen. (136x100)
2. Yvistoga på Flåta, Uvdal. Maleren er Jon Tovson Bukketjønn (110x110)
3. Bergerud-stua, Flesberg. Dekorasjonene er av Thore S. Kravik. (136x100)
4. Nystog, Austbø, Rauland. Dek. er av Hans Glittenberg (136x100)
5. Dørfylling på Nord-Skjønne, 1. etasje. Malt av Sebjørn Kverndalen (60x74)
6. Interiør fra Torpo stavkirke (64x74)
7. Gamlestoga på Gardsjord, (Nordistog-Haddeland) Rauland Ukjent maler. (78x58)
8. "Fra mitt arbeidsrom og boligrom i Gamlestoga, (Gardsjord)" Rauland, 1942-43. Akvarell-maleri (61x59)

NORSK FOLKEMUSEUM

MUSEUMSVEIEN 10, 0287 OSLO 2 • TELEFON (02) 43 70 20
Bankgiro 1600.42.53837 • Postgiro 5 13 98 52

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato: 12/11-87

Kildal-utvalet
Numedal videregående skole
3629 NORE

OVERFØRING AV KRISTIAN KILDALS STUDIEMALINGER AV ROMFARGER OG ROMDEKOR
I TELEMAR 1750-1842 FRA NORSK FOLKEMUSEUM TIL NUMEDAL VIDEREGÅENDE SKOLE.

Norsk Folkemuseum mottok i 1952 ovennevnte samling, i alt 39 arbeider, til oppbevaring for staten som da hadde kjøpt samlingen.

Denne har ikke vært stilt ut ved Norsk Folkemuseum, dels på grunn av plassmangel, dels på grunn av at museet i det alt vesentlige baserer sine utstillinger på originalmateriale.

Samlingen som er oppbevart på Norsk Folkemuseum består av studier av romfarger, romdekor, drakt, gjenstander og tekstiler fra Telemark, se vedlagte liste. Studiene er utført på varierende underlagsmateriale. De er dels i olje, dels i akvarell. Studiene er rammet inn i enkle listrammer.

Samlingen vil utvilsomt egne seg som studiemateriale for studenter innen formingsfag.

Med vennlig hilsen
NORSK FOLKEMUSEUM

Janike Sverdrup Ugelstad
Janike Sverdrup Ugelstad
fagkonsulent

1. Seng på Longvik malt av Olav Torjussen (1754-1828) Telemark	47 x 65
2. Fra Gardsjord, Rauland	47 x 65
3. Del av takdekor. Thomas Luraas (1799-1886) Telemark	48 x 66
5. Del av rommaling, Gardsjord i Telemark	48 x 66
6. Brodert hodetørkle, Rauland.	47 x 65
7. Brodert tørkle til brudedrakt i Rauland	48 x 65
9. Tine med svimønster, Seljord	48 x 65
10. Ferdaskrin fra Rauland	47 x 65
11. Del av teppe, Vå i Rauland	48 x 65
12. Teppe, Vå i Rauland	47 x 65
13. Bunadskjorte, Vest-Telemark	48 x 66
14. Veggteppe, billedvev. Gardsjord, Telemark	47 x 65
20. Skap, del av Torvastua, Rauland malt av Talleiv målar (1708-1787), Telemark.	48 x 65
23. Dyrefigur på burstolpe, Vå i Rauland	62 x 64
26. Dyrefigur på burstolpe.	48 x 65
24. Veggmaling, Torvetjønne malt av Talleiv målar	48 x 65
28. Utsnitt av veggdekor, Djuve i Øyfjell	59 x 85
29. Dørfylling, malt av Bjørn Bjålid (1799-1886)	48 x 65
30. Del av rommaling, Øvre Mo, Rauland	59 x 85
31. Gardsjordloftet	48 x 65
33. Burfront fra N. Mo i Rauland	48 x 65
38. Romdekor, Nystog Austbø, Rauland	59 x 85
40. Arabygdi, Rauland	59 x 85
41. Blix-bolle 1730	50 x 70
42. Framskap, Nordistog, Arabygdi	59 x 85
43. Rommaling, Midtgarden, Rauland Talleiv målar, Telemark	47 x 75
45. Del av veggmaleri, Juve, Øyfjell malt av Olav Torjussen, 1799	55 x 44
49. Dørfelt, Øvre Mo	48 x 83
50. Dekor, dørfylling, Nystog	47 x 83
51. Studie fra Djuve, Øyfjell	64 x 65
53. Takdekor fra Rygi, Ola Hansson, 1782	76 x 1.16
54. Veggdekor og dør, Rygi, Heddal, Ola Hansson, 1782	84 x 1,13
55. Nystog, Rauland i Telemark	1.30 x 1.10
57. Forskjellige draktbånd fra Telemark	43 x 50
U. nr. Del av romdekor fra Ø. Mo malt av Bjørn Bjålid	59 x 85
U. nr. Del av veggdekor, kroneseng, Djuve i Øyfjell	59 x 85
U. nr. Takmaling, Juvland, Rauland malt av Thomas Luraas	47 x 65
8. Brudetørkle, Gardsjord	47 x 65
52. Dørfelt, Nystog	48 x 65

RIKSANTIKVAREN

ADR.: AKERSHUS FESTNING, BYGN. 18 - OSLO MIL. - 0015 OSLO 1 - TLF. (02) 41 96 00

Kildal-utvalget
Numedal videregående skole

3629 NORE

DERES REF.

VÅR REF. (Bes oppgitt ved svar)
4787 B-70/87 HC/AT

DATO
1. februar 1988

NUMEDAL VIDEREGÅENDE SKOLE, NORE OG UVDAL KOMMUNE KILDAL-SAMLINGEN OG STAVKIRKEMUSEUM

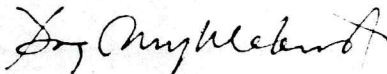
De planer som Kildal-utvalget legger frem, griper inn i en diskusjon som føres mellom Universitetets Oldsaksamling, Fortidsminneforeningen og Riksantikvaren om fremtidig oppbevaring av stavkirkedeler. Som følge av at stavkirker er blitt revet, ombygget eller restaurert, er deler av kirkene eller gjenstander som har hørt hjemme i kirken, kommet på vidvanke. Noe er kommet til museum, men svært meget oppbevares lokalt på lite tilfredsstillende måte. Det er behov for å sikre disse materialer og gjenstander, og man har tenkt seg tre muligheter: tingene oppbevares i et bygg ved kirken, ting fra flere kirker samles i stavkirkemuseum for distriktet, alt stavkirke-materialet samles i et sentralmuseum.

Flere forhold taler for at man velger distriktsmodellen, og på Østlandet utgjør Numedal en naturlig enhet. Alle dalens sogn fikk stavkirke i middelalderen. Svene, Lyngdal og Veggli stavkirker er revet, mens Flesberg, Rollag, Nore og Uvdal har sine stavkirker i mer eller mindre ombygget form. I mange tilfeller er materialene fra de revne deler av kirkene blitt borte, men da Nore stavkirke ble ombygget siste gang omkring 1900, ble de dekorerte veggplankene brukt omigjen i gulvet og er nå lagret på loftet i prestegårdens stabbur. Her ligger også et stort antall andre dekorerte materialer fra kirken, bl.a. de dekorerte bordene fra den himling som det nye koret fikk i 1683. I et kott i kirkens våpenhus står dessuten en del materialer og gjenstander fra kirken.

Nore har altså en stor samling løse materialer og gjenstander fra stavkirken, og det kan av flere grunner være naturlig å legge dalens stavkirkemuseum her. Et slikt museum må være brann- og tyverisikkert. En del av materialene er store, og da det kan være ønskelig å montere noen av dem i innbyrdes riktig sammenheng for å vise hvordan deler av kirken har sett ut, vil bygget nødvendigvis få en viss størrelse. Hensynet til stavkirken og miljøet rundt den vil få avgjørende betydning for valg av tomt.

I utvalgets videre arbeide med planene vil det antagelig melde seg uavklarte spørsmål, og Riksantikvaren er forberedt på å gå inn i drøftelser med sikte på å nå det beste resultat.

For Riksantikvaren

Dag Myklebust
Førsteantikvar

Håkon Christie

Gjenpart:

- Fortidsminneforeningen
- Universitetets Oldsaksamling

Saksbehandler: Håkon Christie, førsteantikvar

OLDSAKSAMLINGEN
FREDERIKS GATE 2, 0164 OSLO 1
TELEFON (02) 41 63 00

UNIVERSITY MUSEUM OF
NATIONAL ANTIQUITIES
FREDERIKS GATE 2, 0164 OSLO 1

Kildal-utvalget
Numedal videregående skole
3629 NORE

OSLO, 12. januar 1988

SAKSBEHANDLER:
Erla B. Hohler

Brev av 24. november 1987
DERES REF.: v/ Ola Grøvdal

VAR REF.: (BES OPPGITT VED SVAR) EBH/EH jnr. 3085

OPPRETTING AV STAVKIRKEMUSEUM FOR BUSKERUD I NORE OG UVDAL KOMMUNE

Jeg beklager at det har tatt såpass lang tid med svaret på Deres brev av 24. november. Grunnen til dette skal jeg komme tilbake til.

Vi oppfatter henvendelsen fra Dem i første omgang som et spørsmål om utlån/deponering av gjenstander fra stavkirker i Numedal, eller i annen omgang fra hele Buskerud. Svaret på dette er nokså greit. Dersom man i Uvdal kan tilby en utstillingsbygning som er ildfast, tyverisikret og har det riktige klima for tregjenstander, vil Oldsaksamlingen naturligvis vurdere å deponere enkeltgjenstander der. Hvilke, og hvor mange, måtte diskuteres. Buskerud fylke er jo et av de aller rikeste når det gjelder stavkirkerester, men flere av disse restene er sentrale i landssammenheng og vil knapt bli lånt ut.

Andre gjenstander ville man nok ikke ha innvendinger mot å sende.

Når dette brevet har tatt så lang tid, skyldes det et annet problem, nemlig spørsmålet om hva som bør skje med slikt stavkirkemateriale som i dag er i privat eie utover bygdene. Kunne dette bli tatt vare på i ildsikre lokalmuseer, ville det være greit nok. En annen mulighet er å lagre slikt sentralt, noe som knapt ville være populært i lokalmiljøene.

Saken er p.t. til drøfting i Miljødepart. vi hadde håpet på et svar derfra først. Men dette trekker ut.

I mellomtiden er altså svaret på Deres direkte spørsmål om deponering at vi må høre mer om de konkrete planene for museet og utstillingslokalet. Trygg oppbevaring av gjenstandene er et absolutt krav.

Med vennlig hilsen

Erla B. Hohler

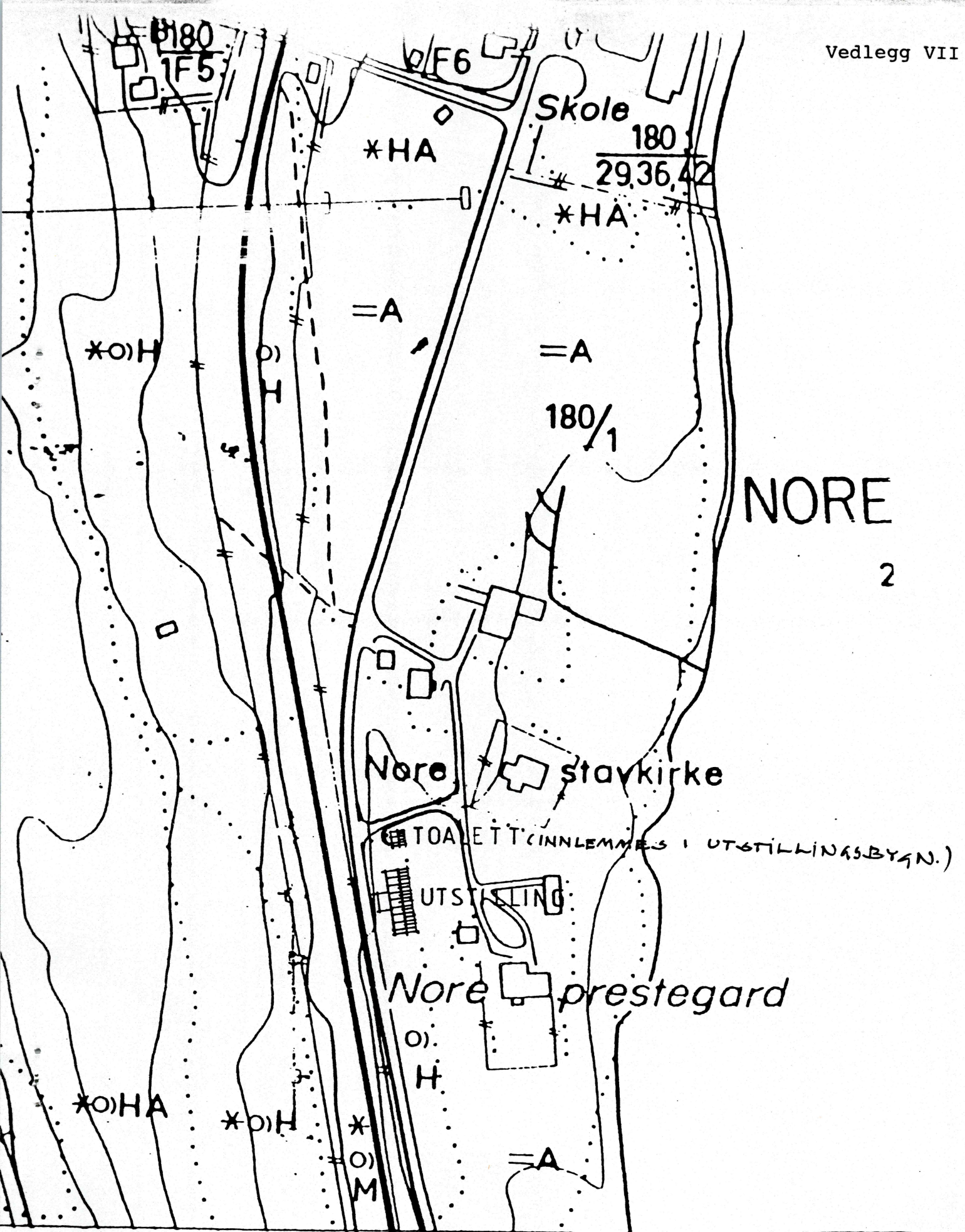
førstekonservator

LØST TREMATERIALE I U.O.s DISTRIKTBUSKERUD

<u>Sted:</u>	<u>Gjenstand:</u>	<u>Antall:</u>	<u>Oppbevares:</u>
Flesberg kirke	Buestykker	3	?
Hemsedal stavkirke	Materiale	"div.+ et par"	Vøлло gård/"enkelte gårder i bygden"
Hol stavkirke	Tile	1	I den nye kirkes alterring
Komnes stavkirke	Stav	2	Komnes gård
Nes stavkirke	Tiler	"div."	Haraldset gård
Rollag stavkirke	Tiler	8	Prestegårdens stabbur
Skoger gml kirke	Planker	9	Kirkeloftet (gulv?)
Snarum kirke	Tiler	?	Solli gård ?
Torpo stavkirke	Veggplanker	34+6	v/kirken
" "	Stav/grunnstokk/svill	"deler", 1,2	"
Uvdal stavkirke	Tile	1	Sakristiet
Veggli stavkirke	Materiale + dør	"div" + 1	Søre Kjemhus/Ola Svensplass (d. Brekshaugen
Al stavkirke	Tiler	100	19 i koret, resten i tårnet
" "	Sprinkelverk	"del av"	i kirken
" "	Prydstykke	4	"
" "	Andreaskors	12	"
" "	Masker	6	"
" "	Materialer	"div."	Gårder i bygden

OPPBEVART PÅ MUSEER: OG KIRKER:

Sigdal (Eggedal) kirke	veggplanker	3	Bygdemuseet
Nes kirke	pilastre	2	Hallingdal Folkemuseum
	del av stav	1	"
	dører	2	"
	gulvplanker	div.	" (Kolsrudstua)
Rollag kirke	gulvplanker	?	Rollagkirke
Snarum kirke	veggplanker	?	Snarum kirke ?
Torpo kirke	div. deler		Torpo nye kirke

SKISSE UTSTILLINGSBYGNING VED NORE PRESTEGÅRD.
MÅL 1:2000

arkitekt MNAL
Nils Friis

KILDAL-utvalget

Numedal v.g. skole

Jeg viser til brev fra utvalget v/Ola Grøvdal ang. plassering av bygg vedr. Kildal-samlinga.

I utgangspunktet vil jeg si at forslaget fra komiteen om etablering av et museum/en permanent utstilling er svært interessant. Plassering i nærheten av stavkirken er også på mange måter ønskelig og naturlig.

Til det foreslåtte tomtevalg kan jeg komme med følgende kommentar: Selve området som er avgrenset av fylkesvegen i vest, bekk mot øst og den nye opparbeidede parkeringsplass/toalett i nord er det eneste aktuelle areal ved Nore prestegårds innmark som kan tenkes brukt til utbygging. Øvrige areal vil vanskelig kunne berøres uten at det vil forringe gårdens mulighet for jordbruk.

Derfor er komiteens forslag i utgangspunktet fornuftig og jeg kan vanskelig hevde at utbygging av arealet direkte vil ha vesentlige ulemper for gårdsdriften.

Jeg er likevel betekt til at området er egnet eller er stort nok til et hus av enslik størrelse. Etter skissen skal huset i sin helhet plasseres vest for bekk/dyrket mark og ha en bredde ekskl. inngangsparti på ca. 10 m. Områdets bredde ved det foreslåtte tomtevalg er etter mine målinger 10-12 m. fra vegskulder til bekk. En vil i såfall måtte søke om disp. for avstand til fylkeveg.

Et annet kanskje mer alvorlig moment er mulighetene for en eventuell framtidig utvikling av utstilling og museumsområdet. Selv om det bare skulle være snakk om en beskjeden utvidelse, tror jeg en slik mulighet vil være nærmest låst ut fra et jordvernmessig og bygningskulturelt synspunkt. Det teoretisk tenkelige er bygging videre sørover fra det påtenkte bygget, men arealet heller sterkt fra veien og hus på rekke og rad eller et langt bygg vil vel neppe ta seg særlig pent ut. Jeg vil derfor be komiteen nøye vurdere på nytt de naturgitte fysiske begrensningene

i tomteforslaget.

Når det gjelder behov for parkering, vil jeg tro at det etterhvert vil øke noe som en følge av en slik utbygging. Nåværende nye parkeringsplass er godt tilpasset det turistbesøket som er i sommersesongen. Det øvrige parkeringsbehovet som oppstår ved større arrangement i stavkirken forutsetter at prest og forpakter godtar parkering i gårdstunene. Vi har til nå ment at dette ikke har vært noen ulempe med det begrensede antall slike arrangement har hatt. Jeg vil likevel be komiteen vurdere det økte parkeringsbehovet som vil oppstå.

Komiteen forutsetter at det skal være toalett i det påtenkte bygget. Med tanke på den arealknappheten jeg tidligere har pekt på, må det være aktuelt å vurdere felles toalett for besøkende til kirken og det toalettbehovet som oppstår ved utbyggingen. Jeg vil vel tro at toalettet som nå er bygd - den dagen utstillingslokalet evt. står ferdig, kan benyttes andre steder i kommunen. EN slik rasjonalisering med arealet vil da eventuelt kunne frigjøre plass til parkering.

Min konklusjon er at prosjektet er svært positivt og at jeg med de forbehold jeg har pekt på ikke har tungtveiende grunner til å gå imot bygging ut fra et jordbruksmessig synspunkt. Forutsetningen er at arealet blir bebygd slik skissen anviser og altså ikke berører dyrket mark.

Jeg vil likevel understreke at jeg nok oppfatter at byggeplanen mangler en helhetlig og langsiktig vurdering (ut fra de opplysninger jeg er kjent med) av utforming av området. Selv om det ikke skulle ligge i komiteens mandat å vurdere dette, vil byggets plassering låse alle framtidige disposisjoner. Jeg vil be komiteen ha dette i tankene og ønsker lykke til i videre arbeid.

Med hilsen

Kildal-utvalet
adr. Numedal videregående skole
3629 NORE

REFERAT FRÅ MØTE 15.02.89 I FYLKESHUSET, DRAMMEN

Desse møtte:

Elsa Voldene, fylkeskulturkontoret
Geir Helgen, fylkeskonservator
Erla Hohler, Universitetets Oldsaksamling
Haakon Christie, Riksantikvaren
Nils Friis, Hilde Røbech, Ragnhild Arnø, Ola Grøvdal, Kildal-utvalet

Leiaren av Kildal-utvalet orienterte om innstillinga frå utvalet. Frå fylkeskulturkontoret og fylkeskonservatoren blei det presisert at dei ønsker eit skille mellom ei løysing for Kildal-samlinga og arbeidet med å skape eit stavkyrkjemuseum. Voldene foreslo at utvalet i samarbeid med fylkesskolestyret lagar utstillingsrom for samlinga på Skjønne skole. Frå utvalet og Christie blir det peika på at samlinga har vesentleg verdi i samband med presentasjon av stavkyrkjematerialet. Det var likevel liten vilje hos representantane for kulturetaten i fylket til å gå med på desse synspunkta.

Pr. i dag finst det ei mengd stavkyrkjemateriale i nokså tilfeldig oppbevaring i Buskerud. Materialet høyrer til innunder Oldsaksamlinga, og fylket ser det ikkje som si oppgåve, i første omgang, å finansiere eit slikt museumstiltak. Dessutan fell det utanfor museumsplanene for fylket. Helgen understreka at Laagedalsmuseet har det regionale ansvaret for Numedal, og at dalen burde lage ein interkommunal museumsplan.

Frå Oldsaksamlinga si side var det interesse for å bidra til å opprette eit sentralt lager for stavkyrkjemateriale frå regionen. Ein kunne godt tenke seg dette som ein filial av Laagedalsmuseet plassert på Norefjord.

Møtet kom til følgande konklusjon:

1. Det vil vera ei realistisk løysing å plassere og stille ut Kildal-samling på Skjønne skole ut frå eit pedagogisk siktemål.
2. Når det gjeld eit framtidig stavkyrkjemuseum for området, bør ein samarbeide med Laagedalsmuseet med tanke på å opprette eit sentrallager og museumslokale for stavkyrkjemateriale på Norefjord. Ei innlemming av Kildal-samlinga kan eventuelt kome på tale seinare.

Nore, 28. februar 1989

Ola Grøvdal
sekretær

Klipp i middelalderarkivet

To repr. for kommunen, to for Skole

Vildt-samlingen til Nannedel viden-
gjorde Skole - tænker se ortsat.

Ansøgn. fylke har en prøvings-
liste.

Skulle gjerne ønske å dele problemet.

Fylket har en arbeidsdelig muller
museene - legemelmusee. kan

ansøke for to-og mullerbrukning

legemelmuseet er distrikts-

museet for Nannedel, og de

skal ha en distriktsmuseet

Kan dette museet ha en pilot-akt

en vegen museumsgjengen for

Fylkeskommunen